

XIV Yleissivistävän koulutuksen ja varhaiskasvatuksen kansainvälisyyspäivät
Joensuu 10.-11.11.2022

Iloisesti ihmisiksi! - Osaaminen syntyy yhdessä

Usko tulevaisuuteen, toistemme kunnioitus ja myötätunto –
miten kansainvälinen toiminta rakentaa näitä kouluissa ja varhaiskasvatuksessa?
Miten vahvistamme yhteisöllisyyttä ja yhdenvertaisuutta?

Joensuun konservatorio ja Itä-Suomen yliopisto (Yliopistokatu 4, Joensuu)

Sessiokuvaukset

Torstai 10.11.2022

14.30–15.15 Rinnakkaiset sessiot (A)

A1 Aloittelevan kansainvälistyjän info

Ideasta toimintaan. Näin pääset alkuun kansainvälistymisessä. Sessiossa kuulet tiiviit tietoiskut kaikista OPH:n tarjoamista kansainvälistymismahdollisuuksista varhaiskasvatukselle, kouluille ja lukioille.
vetäjät: Juuli Juntura ja Katariina Petäjäniemi, OPH kansainvälistymispalvelut

A2 Miten vahvistamme demokraattista osallisuutta ja yhteisöllisyyttä?

Miten kouluissa voidaan edistää kaikkien oppilaiden ja opiskelijoiden osallisuutta, vaikuttamista ja yhteisöllisyyttä. Työpajassa nostetaan ja jaetaan konkreettisia pedagogisia käytänteitä ja kerrotaan ajankohtaisista toteutuksista
vetäjä: Tiina Kärkkäinen, OPH

A3 Euroscola samt internationalisering på hemmaplan (Svenskspråkig)

Tema 1. Euroscola: Vi bekantar oss med Europaparlamentets program för gymnasieskolor och yrkesskolor och vilka erfarenheter deltagande i detta möte kan ge. Tema 2: Vi delar med oss av och diskuterar erfarenheter av internationalisering på hemmaplan.
Ledare: Johanna Bonäs, Andreas Sundstedt

A4 Maailman näyttämöllä jokaisella on päärooli - draama on rauhankasvatusta

Tule kuulemaan millaisia mahdollisuuksia draama tarjoaa rauhankasvatustyöhön ja millaisilla harjoituksilla ja työtavoilla voit edistää aiheen käsittelyä oppilaiden kanssa. Väkivalta ja sota sen äärimmäisenä ilmenemismuotona ovat ihmisten aiheuttamia ja ihmiset voivat ne myös lopettaa. Kasvatus on tässä avainasemassa.
vetäjä: Tintti Karppinen, draamakasvattaja

A5 Maksulliset kv-vierailut kouluissa -koulutusvientinä Viikin normaalikoulun malliin

Session aikana kerromme, miten kv-vierailut tuoteistettiin ja miten niillä ansaitaan rahaa koululle. Esittelemme myös miten opettajien lisäksi oppilaat osallistetaan toimintaan.
vetäjä: Erja Schunk, Viikin normaalikoulu

A6 Kielitietoisien varhaiskasvatuksen työpaja

Tule kuulemaan varhaiskasvatuksessa toteutetuista toiminnallista kielenopetusprojekteista ja tutustumaan monipuoliseen materiaalistoon. Esittelyssä sanastomatkalaukut, digimateriaalit ja taidekasvatuksen kielitietoiset työtavat. Sanataideopettajan johdolla teemme myös muutamia valmistavaan opetukseen soveltuvia harjoitteita.

Vetäjät: Päivi Pesonen ja Sanna Kaari, Joensuun KIEKU-tiimi

A7 Minä en ole rasisti! Toiminko myös niin, että rasismia ei sallita? FORUM-teatterin työpaja koulukäyttöön

Forum-ryhmän näyttelemiä kohtauksia rasismista ja syrjinnästä. Nähtyjen kohtausten pohjalta pohditaan yhdessä yhdenvertaisuuden lisäämistä näissä tilanteissa. Tule katsomaan ja kokemaan oivalluksia, jotka edesauttavat rasismin ja kiusaamisen vastaisessa työssä eri kouluasteilla.

vetäjät: Maria Pikkarainen ja FORUM-ryhmä Joensuusta

A8 Iloista ympäristökasvatusta ENO-verkkokoulun ohjauksessa

Tule tutustumaan ENO-verkkokoulun ympäristökasvatustyöhön kouluissa ja päiväkodeissa ja saamaan konkreettisia ideoita, kuinka voit jalkauttaa ympäristötyötä ja sen hyviä käytäntöjä koulutyön arkeen. Mukana myös kansainvälisten projektien esittelyä.

vetäjä: Maire Turunen

A9 Toiminnallinen kielityöpaja

Toiminnallisessa työpajassa tutustutaan arabian kieleen ja kulttuuriin. Pääset opettelemaan klassisen arabian sanoja ja sanontoja, tutustumaan kirjoitustapaan sekä kuulemaan arabiankielisten maiden kulttuurista ja koulujärjestelmistä. Lisäksi keskustelemme siitä, miten opettaja ja muu kouluhenkilöstö voi ohjata ja tukea arabiaa puhuvia, monista eri maista ja taustoista tulevia oppilaita ja perheitä.

vetäjä: arabian opettaja, Joensuu

15.40–16.25 Rinnakkaiset sessiot (B)**B1 Tunnetaitojen opettaminen draaman kautta (enintään 12 osallistujaa)**

Tunnetaidot ovat keskeisiä selviytymistaitoja. Tule pohtimaan, kokemaan ja ideoimaan, miten niitä voi opettaa ja opetella draaman keinoin.

Samat harjoitukset taipuvat notkeasti eri ikäisille ja ovat sovellettavissa monen aineen opetukseen.

vetäjä: Sini Aromaa, draamakasvatus, Itä-Suomen yliopisto

B2 Ukrainian education system from early childhood education and care to pre-primary education, basic education and general upper secondary education

Many Ukrainian pupils have begun their school way in Finland. In this lecture/workshop Olga opens the Ukrainian education system from early childhood education and care to pre-primary education, basic education and general upper secondary education. We will have also a look to the Ukrainian school culture and ask questions. The workshop is aimed in particular at staff in basic and secondary education in Finland.

vetäjä: Olga Filippova, Itä-Suomen yliopisto

B3 Erasmus+ -hanke alusta loppuun

Mitä kaikkea Erasmus+ -hankkeen elinkaareen kuuluu? Mistä lähdän liikkeelle, mitä kannattaa huomioida toiminnassa ja mihin hanke päättyy? Tietoa toiminnan tueksi, tervetuloa!

vetäjät: Sirkka Säikkälä ja Tytti Voutilainen, OPH kansainvälistymispalvelut

B4 Mitä uutta pohjoismaisessa koulualan yhteistyössä

Nordplus-ohjelmakausi 2023–2027 käynnistyy ja uudistuksia tiedossa Pohjola-Nordenin koulutoiminnassa ja Norden i skolan portaalissa.

vetäjät: OPH Nina Eskola ja Pohjola-Norden ry Marika Lindström

B5 eTwinning : Anna ääni oppijalle!

Kuinka oppilaat ja opiskelijat pääsevät tasa-arvoisesti ääneen kansainvälisissä virtuaalisissa projekteissa.

vetäjät: Merja Jokinen, Hanna-Mari Sippola

B6 Kestävä kansainvälisyys, käsikirja koko koululle

Miten tehdä kansainvälisyydestä kestävää ja vastuullista. Käsikirja osallistaa siihen kaikki mukavalla ja vaikuttavalla tavalla.

vetäjä: Jussi Tomberg, kestävän tulevaisuuden kehittäjäopettaja, Oulu

B7 Karjalan kieli ja kulttuuri

Karjalan kieli on yksi Suomen vähemmistökielistä. Suomessa karjalan puhujia arvioidaan olevan 5000–10000. Kieltä voi opiskella yliopistossa ja karjalaksi tehdään esimerkiksi Yle uutisia. Työpajassa tutustutaan karjalan kielen nykytilanteeseen, luetaan pieniä dialogeja karjalaksi ja opiskellaan jotain perussanoja. Tule oppimaan karjalan kieltä ja keskustelemaan karjalan kielen ja kulttuurin opetuksesta koulussa.

vetäjä: Ilja Moshnikov, Itä-Suomen yliopisto

B8 Kieliprofiili lukion kieltenopetuksessa: Mikä on kieliprofiili, miksi se tehdään ja miten se liittyy kansainvälisyyteen?

Tule mukaan kuulemaan ja keskustelemaan, miten opettaja voi ohjata opiskelijaa tunnistamaan ja tekemään näkyväksi eri kielen taitojaan ja kansainvälistä osaamistaan kieliprofiilin avulla. Voit osallistua molempiin kieliprofiilia käsitteleviin tilaisuuksiin tai toiseen niistä.

vetäjät: Karoliina Inha ja Olli Määttä, OPH

B9 Sadut ja leikit arvomaailmamme muokkaajina

Työpajassa perehdytään käytännön esimerkkien avulla draaman, leikkien ja satujen filosofiaan sekä miten niitä voidaan käyttää eri oppiaineissa. On syytä muuntaa niiden arvomaailma soveltumaan rauhankasvatukseen ja tähän päivään. Työpajassa esitellään rauhankasvatusta tukevia leikkejä ja pelejä. Niiden avulla opettajien on helppo hyödyntää omaa perinteisten leikkien varastoaan opetuksessa. Työpajassa esitellään myös vetäjän kehittämä ympäristö - ja kotiseutukasvatukseen liittyvä Käpylä-peli. Sen idea sai Unescon palkinnon, perusteina: “innovative, creative and easy to adopt.” Peli on parhailaan sovellettavana ukrainalaisten pakolaiskeskuksissa Moldovassa ja Berliinissä, jossa on myös afganistalaisia, koska peli soveltuu rauhankasvatukseen ja opettaa yhteistoimintaa.

vetäjä: Tintti Karppinen, draamakasvattaja

Perjantai 11.11.2022**10.20–11.15 Rinnakkaiset sessiot (C)****C1 Applying Transversal Competencies to Facilitate Virtual Classroom to Classroom Collaboration with U.S. teachers**

Are you interested in promoting student inquiry and collaboration across the Atlantic on timely phenomena? Join the Fulbright Teachers for Global Classrooms program participants from the U.S. to explore shared interests in internationalization of K-12 classrooms.

vetäjät: Suomessa vierailevat yhdysvaltalaiset Fulbright stipendiaatit

C2 Osallisuus -kansainvälisyys kuuluu kaikille

Erasmus+ -ohjelman osallistuminen halutaan mahdollistaa yhtä useammalle. Miten varmistat, että

kaikilla on mahdollisuus osallistua Erasmus+ hankkeen toimintaan? Mitä pitää huomioida matalan kynnyksen osallistumiseen? Työpajassa esitetään toimivia käytäntöjä, joita voi hyödyntää omassa koulussa ja työstetään niitä eteenpäin.

vetäjät: Sirkka Säikkälä ja Kristiina Kirjarinta, OPH kansainvälistymispalvelut

C3 Kieliprofiili lukion kieltenopetuksessa: Kieliprofiili osana kansainvälisyyskasvatusta: näin lähdet liikkeelle kieliprofiilin työstössä

Tule suunnittelemaan yhdessä, miten opettaja voi liittää kieliprofiilin osaksi opintojaksoja ja millaisia oppimistehtäviä kieliprofiiliin liittyy. Työpajassa esitellään konkreettisia sisältöjä ja tehtäviä, joita voidaan hyödyntää omassa opetuksessa. Sen jälkeen työpajassa suunnitellaan, miten kieliprofiilin voisi liittää oman lukion kansainväliseen toimintaan. Voit osallistua molempiin kieliprofiilia käsitteleviin tilaisuuksiin tai toiseen niistä.

vetäjät: Karoliina Inha ja Olli Määttä, OPH

C4 Interaktiiviset kuvat ja videot oppimisen elävöittäjinä ja virtuaalimatkailun mahdollistajina

Kuinka saada koko ryhmä retkelle poistumatta luokasta? Kuinka luoda kiehtova, interaktiivinen tarinamaailma oppimisen elävöittämiseksi? Tule ottamaan Thinglink-työkalu haltuun!

vetäjä: Niina Holopainen, lehtori, Joensuu

C5 Laatu kansainväliseen yhteistyöhön

Miten toimintaa voidaan kehittää osallistavammaksi, kestävämmäksi, tietotekniikkaa paremmin hyödyntäväksi ja verkostoitumista vahvistavaksi?

vetäjä: Tiina Sarisalmi

C6 Hyvän tahdon tarina: Syväälle saveen, silmiin ja sydämeen

Moniaistinen työpaja toistemme kohtaamisesta ja arvostamisesta.

Työpaja pohjautuu julkaistavaan Hiphei! Kasvan globaalikansalaiseksi -materiaaliin (suunnattu varhaiskasvatukseen, esiopetukseen sekä perusopetuksen luokille 1–6)

vetäjät: Esko-Pekka Tiitinen, Hanne Partanen ja Tuire Kokko, Outokumpu

C7 Rauha kasvatuksessa ja opetuksessa - eri oppiaineet tukevat rauhankasvatuksen keskeisten taitojen, tietojen ja menetelmien oppimista

Työpajassa nostetaan esille rauhankasvatus eri oppiaineiden ja oppivan organisaation (koulu, varhaiskasvatus) näkökulmasta. Lisäksi pohditaan, millaisia käytännön harjoituksia, teoriaosuuksia ja millaista tietoa rauhankasvatuksen näkökulmasta oppiaineissa on ja miten rakentaa rauhankulttuuria kasvatustyön arjessa.

vetäjät: Marja Tamm ja Selja Koponen, Helsingin yliopisto

C8 Uusi päivä, uusi mahdollisuus. Maahanmuuttajien kotoutumistarinoita

Tule näkemään maistiaisista uusista dokumenttielokuvista ja kuulemaan kokemusasiantuntijoiden kertomuksia kotoutumisestaan suomalaisen kouluun ja yhteiskuntaan. Elokuvien tulostettavaa opetusmateriaalia myös esittelyssä. Maksuttomia materiaaleja voi hyödyntää monipuolisesti kielten ja eri oppiaineiden tunneilla.

vetäjä: Maria Pikkarainen

C9 Ympäristötunteet

Luontokato ja siihen liittyvät tunteet. Tule mukaan kuulemaan ja keskustelemaan aiheen käsittelystä lasten- ja nuortenkirjallisuudessa. Työpajassa kirjailija Kaisa Happonen:

<https://www.tammi.fi/kirjailija/kaisa-happonen>, <https://www.wsoy.fi/kirja/kaisa-happonen/ilmastotekokirja/9789510448496> *vetäjä: Kaisa Happonen*